

Mevrouw I. Bosma, de heer H. Boonstra en
de heer J.D. Weemhof
p/a Meerweg 3
9945 RC WAGENBORGEN

Lauwers 14
Postbus 855
9400 AW Assen
telefoon 088 018 23 00
e-mail advies@mkbadviseurs.nl

eveneens per e-mail verzonden: jandirk@weemhof.nl proostmeer@hotmail.com

kenmerk	behandeld door	datum
120-2152.97/AB/JS/065/GM	Dhr. ing. J. Steenbergen	15 juli 2015
onderwerp		
Definitief strategisch bedrijfsontwikkelingsplan		

Geachte mevrouw en heren,

Hierbij ontvangt u in viervoud het door ons opgestelde definitieve strategisch bedrijfsontwikkelingsplan.

Indien u over bijgaand rapport nog vragen heeft, dan verneem ik dat graag van u.

Voor de goede orde laat ik u weten dat ik, wegens vakantie, afwezig ben van maandag 20 juli tot en met vrijdag 07 augustus 2015.

Met vriendelijke groet,

ing. J. Steenbergen
bedrijfskundig adviseur

Boonstra/Bosma/Weemhof

Strategisch bedrijfsontwikkelingsplan

Lauwers 14
9407 BL Assen
Postbus 855 (9400 AW) Assen
Telefoon: (088) 018 2 300

Adviseur : J.Steenbergen
Mobiel : (06) 53 55 32 50
E-mail : jan.steenbergen@mkbadviseurs.nl

Assen, 15 juli 2015

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	SAMENVATTING.....	1
	1.1 Aanleiding	1
	1.2 Vraagstelling.....	1
	1.3 Doelstelling.....	1
	1.4 Uitwerking	1
	1.5 Conclusies en aanbevelingen	1
HOOFDSTUK 2	ALGEMENE EN BEDRIJFSGEGEVENS.....	3
	2.1 Ondernemers.....	3
	2.2 Bedrijf.....	3
HOOFDSTUK 3	ONDERNEMERSMANAGEMENT	5
	3.1 Aanleiding voor het opstellen van het bedrijfsontwikkelingsplan	5
	3.2 Doelstellingen en visie korte, middenlange	5
	3.3 Analyse en prognose	5
	3.4 Samenvattend overzicht	6
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	7
	4.1 Conclusies	7
	4.2 Aanbevelingen	7

De bijlagen zijn bij de rapportage ingebonden

HOOFDSTUK 1

SAMENVATTING

1.1 Aanleiding

U wilt de haalbaarheid van de ontwikkeling van een biologisch melk - en vleesvee bedrijf met een paardentak laten beoordelen voor alle betrokkenen familie Boonstra en de heer Weemhof.

1.2 Vraagstelling

U heeft ons gevraagd om een bedrijfsontwikkelingsplan voor u op te stellen. Dit bedrijfsontwikkelingsplan moet duidelijk maken of de ontwikkeling van een biologisch melk - en vleesvee bedrijf met paardentak voor u en uw gezin financieel haalbaar is.

1.3 Doelstelling

Het huidige biologische melkveebedrijf uitbouwen met het afmesten van de eigen overtollige kalveren en daarnaast het houden van paarden deels voor de fok en handel en deels het stallen van paarden van derden (pensionpaarden).

Dit zal worden gedaan door familie Boonstra en de heer Weemhof waarbij de gezamenlijke visie is om vanuit het biologische gedachtengoed en de liefde voor paarden samen een bedrijf te ontwikkelen en voort te zetten.

1.4 Uitwerking

In overleg met u is een inschatting gemaakt van de toekomstige opbrengsten en kosten bij de bedrijfsvoering zoals u deze voor ogen heeft.

1.5 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de met u besproken uitgangspunten en de door u verstrekte gegevens, is de centrale vraagstelling verder uitgewerkt in deze rapportage. Samengevat kan gesteld worden dat het plan voldoende winst en daarmee besteedbaar inkomen oplevert. Het plan is uitvoerbaar en levert arbeid op voor drie personen fulltime.

Uitvoeren van uw plan is dan ook aan te bevelen om aan uw wens van het opzetten van de onderneming voor melkvee, vleesvee en paarden tegemoet te komen. U kunt een inkomen verwerven voor drie personen dat voldoende is om in uw levensonderhoud te voorzien met uw ondernemingsopzet. De cijfermatige onderbouwing van de door ons uitgevoerde analyses treft u aan in de bijlagen.

HOOFDSTUK 2

ALGEMENE EN BEDRIJFSGEGEVENS

2.1 Ondernemers

Ondernemers	
Naam	H. Boonstra / I. Bosma/ J.D. Weemhof
Leeftijd	54 / 49 / 43 jaar

2.2 Bedrijf

Het huidige biologische melkveebedrijf uitbouwen met het afmesten van de eigen overtollige kalveren en daarnaast het houden van paarden deels voor de fok en handel en deels het stallen van paarden van derden (pensionpaarden).

Dit zal worden gedaan door familie Boonstra en de heer Weemhof waarbij de gezamenlijke visie is om vanuit het biologische gedachtengoed en de liefde voor paarden samen een bedrijf te ontwikkelen en voort te zetten.

Schets te ontwikkelen bedrijf:

Melkveetak biologisch, circa 70 melkkoeien met bijbehorend jongvee.

Afmesten van het eigen overtollig jongvee en voor eigen rekening laten slachten en het vlees in pakketten verkopen. Deze verkoop zal voor het grootste deel geschieden via derden en opgebouwde contacten en verder uit te bouwen klantenkring.

Het houden van paarden gemiddeld circa 40 volwassen paarden de helft voor eigen fokkerij en handelsdoeleinden en de overige helft circa 20 pensionpaarden en het opfokken voor derden van jonge paarden circa 16 – 20 stuks.

Omvang van het bedrijf

In de bijlage is een berekening van de bedrijfsomvang weergegeven. Deze is volgens de normen van het LEI / WUR Wageningen.

De omvang kan naast het aantal hectares ook uitgedrukt worden in SO en SVC. De SO en SVC zijn een maat voor het saldo dat normatief met het bedrijf kan worden gehaald. Let wel, het is een norm welke niet zonder meer geschikt is om de continuïteitskansen of opvolgingsmogelijkheden van een bedrijf te bepalen. Hiervoor zijn meer bedrijfsspecifieke gegevens nodig zoals informatie

over het inkomen, financiering en de moderniteit. Ook zijn zaken als marktperspectieven, beleid en omgeving van belang.

Het bedrijf heeft volgens deze typering aan SO 330.290 euro en een SVC van € 76.350. Het komt daarmee in de categorie middelgrote bedrijven. Volgens deze berekening biedt het bedrijf een gemiddeld toegevoegde waarde voor 2 aje arbeid jaar eenheden (twee fulltime werknemers/ondernemers). Let op in dit kader is er sprake van een biologische bedrijf met per eenheid hogere prijzen en de normen zijn gebaseerd op traditionele bedrijven. Dus een correctie moet worden gedaan op deze cijfers en ook moet worden gekeken naar de hoeveelheid werk die moet worden verricht, is hier de arbeidsinzet van minimaal 2,5 aje noodzakelijk. Het inkomen hiervoor is ook aanwezig.

Grondsoort

Het bedrijf wordt geëxploiteerd op deels klei op veen en deels zand op veen grond. De kavels zijn goed ontsloten.

Gebouwen

De gebouwen op de locatie zijn functioneel. Er zal geïnvesteerd moeten worden in stalling voor het afmesten van het jongvee, verlengen bestaande loods en op stro hokken maken. Een aantal extra eenlingboxen voor de pasgeboren kalveren kan in de bestaande boerderij. En het bouwen van een loods voor de paarden met daarin rijgelegenheid en stalling voor de paarden etc. Tevens is de bouw van tweede bedrijfswoning noodzakelijk. Aard van werkzaamheden vraagt om permanent toezicht en aanwezig van ondernemers op het bedrijf.

Machines en werktuigen

Machines voor het melkveebedrijf zijn aanwezig en functioneel. Voor de paarden zal moeten worden geïnvesteerd in enkele werktuigen. Plus aanschaf machine om grasooft te verwerken, een balenpers met wikkelaar en balenklem. Betreft de machines voor het voeren, maaien, schudden en harken. De maisooft wordt uitbesteed evenals het mestrijden.

Arbeid

De arbeid wordt door de ondernemers, de heer en mevrouw Boonstra-Bosma en de heer Weemhof verricht.

Afzet

De melk wordt geleverd aan Friesland Campina.

HOOFDSTUK 3

ONDERNEMERSMANAGEMENT

Naar aanleiding van de aan u gestelde vragen over uw doelstellingen en uw visie op het bedrijf en de mogelijkheden die het heeft, kwamen de volgende zaken naar voren.

3.1 Aanleiding voor het opstellen van het bedrijfsontwikkelingsplan

Aanleiding voor het opstellen van het bedrijfsontwikkelingsplan is het gezamenlijk ontwikkelen van een biologische melkveebedrijf met een paardenbedrijf om aan alle betrokkenen een inkomen te bieden.

3.2 Doelstellingen en visie korte en middenlange termijn

Op de vraag wat uw doelstellingen zijn voor zowel de korte als voor de middenlange termijn, gaf u het volgende aan:

Het gezamenlijk ontwikkelen van een biologische melkveebedrijf met een paardenbedrijf om aan alle betrokkenen een inkomen te bieden. Waarbij tevens een rol speelt dat ook op lange termijn de continuïteit van het bedrijf gewaarborgd wordt.

De doelstellingen voor de korte en middenlange termijn zijn verwoord in dit bedrijfsontwikkelingsplan.

3.3 Analyse en prognose

Ondernemer

De heer en mevrouw Boonstra – Bosma hebben al jaren een biologische melkveebedrijf en zijn daarnaast paardenliefhebber. De heer Weemhof werkt in zijn vrije tijd al een aantal jaren mee op het bedrijf en heeft daarnaast samen met zijn echtgenote als hobby paardenhouderij. Echtgenote van de heer Weemhof is en blijft in loondienst elders.

Bedrijf

Melkvee 70 melkkoeien met bijbehorende jongvee. Bedrijf heeft een SKAL licentie (nr 6753) en is al een aantal jaren biologisch vanaf 1989.

69 ha grond in gebruik.

Veehouderij

De melkproductie voor de lange termijn is ingeschat op 8100 kg per koe. Begroting basis melkprijs langjarig 44.5 cent voerkosten 8 cent en verder de gemiddelde kosten zoals het bedrijf de afgelopen jaren heeft gerealiseerd. De resultaten zijn goed.

Nu worden de overtollige kalveren afgezet en komen in het reguliere afzetkanaal terecht. Om de gehele productie te kunnen stoken op de biologische gedachte is onderdeel dat het overtollige jongvee wordt afgemest op het eigen bedrijf en dan grotendeels in de vorm van vleespakketen wordt verkocht. Er is al goede ervaring met de verkoop van eigen vlees en de markt voor meer is aanwezig. Ruwweg gerekend gewicht af te leveren dier na 2 jaar kg prijs per kg € 12.50 en de kosten aan slacht per kg € 2.

De andere passie is de paardenhouderij en dit wil men uitbouwen door mogelijkheden te bieden in een overdekte rijhal zodat ook in de winter kan worden gereden plus stalling voor paarden. Dit in combinatie met het fokken en handelen in paarden. Daarnaast zullen er een aantal worden opgefokt voor derden denk hierbij aan gemiddeld 16 – 20 dieren. Deze lopen in de zomer in het land en worden in de winter periode gehuisvest in de loods op stro.

Financiering

Het bedrijf heeft beschikbaar voor financiering, vervangingsinvesteringen en privé opnamen een bedrag van € 272.000. Voor privé opnamen is gerekend, exclusief belastingen, een bedrag van € 60.000. In deze privé opnamen is geen rekening gehouden met te betalen belastingen circa € 15.000. Vervangingsinvesteringen op een dergelijk bedrijf moeten worden ingeschat op € 30.000 er is dus ruwweg een bedrag van € 167.000 beschikbaar voor rente en aflossingen op jaarbasis.

3.4 Samenvattend overzicht

In bijlage is de prognose uitgewerkt. De prognose geeft een winst van € 138.600 waaruit € 60.000 aan prive opnamen kan worden betaald en de belastingdruk geschat op € 16.500. Blijkt over na het doen van vervangingsinvesteringen en aflossingen een bedrag voor het opvangen van tegenvallers ed van € 11.700.

In dit plan is gerekend met goede technische resultaten voerkosten laag goede opbrengsten aan ruwvoer ed.

Afhankelijk van de veebezetting de afgelopen jaren en de productiestijging kan het zijn dat het bedrijf moet investeren in melkveefosfaat voor de uitbreiding van de productie. De exacte inhoud van de wetgeving is op dit moment nog niet bekend. Dit betreft een beperkt aantal rechten.

Voor het vleesvee is al ervaring opgedaan met de verkoop van enkele dieren en zijn er contacten met slagers welke de overige dieren prima kunnen gebruiken.

Voor de paarden geldt dat in de nabije omgeving geen stalling met overdekte rijhal wordt aangeboden. De ervaring in de handel met paarden is aanwezig, nu wordt op kleine schaal ook al paarden gefokt en verkocht.

HOOFDSTUK 4

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In relatie tot uw doelstelling, de huidige positie van het bedrijf en de investeringsruimte kunnen samenvattend de volgende conclusies worden getrokken.

4.1 Conclusies

Het plan is uitvoerbaar en levert op grond van de gekozen uitgangspunten een winst op van € 138.000 en een cash flow van € 126.000 na prive opnamen. Wel moet het bedrijf en de ondernemer tijd krijgen om het bedrijf uit te bouwen.

Essentieel is de uitbreiding naar vleesvee en paarden om voldoende inkomen te kunnen verwerven voor alle ondernemers. stap om de investering in de stal voor de paarden te kunnen maken en de benodigde opbrengsten te realiseren. Dit is afhankelijk van de toekomstige wetgeving lees fosfaat-rechten /dierrechten etc.

4.2 Aanbevelingen

Het plan uitvoeren. Mits het binnen het wettelijk kader mogelijk is.

Jan Steenbergen
juli 2015

BIJLAGE 1   Begrippenlijst

In dit rapport worden een aantal begrippen genoemd. Hieronder volgt wat er onder deze begrippen wordt verstaan.

Kasstroom	De som van de vermogensontwikkeling en de afschrijvingen is de kasstroom. Kasstroom is het vrij beschikbare deel van de geldstroom na betaling van de privé-uitgaven. De kasstroom kan worden aangewend voor financiering van investeringen, aflossing van langlopende schulden (verbetering verhouding vreemd en eigen vermogen) of verbetering van de liquiditeit (vergroting werkkapitaal).
Liquiditeitoverschot	Het verschil tussen alle ontvangsten en uitgaven is het liquiditeitoverschot.
Totale schuld	De som van de hypotheek, familielening, ruilverkavelingschuld en de rekening-courantstand is de totale schuld.
Bedrijfswinst	Het verschil tussen alle opbrengsten en kosten is de bedrijfswinst.
Vermogensontwikkeling	Deze wordt gedefinieerd als bedrijfswinst, verminderd met het saldo voor privé en belastingen. Betaalde rente is hierbij verrekend, de afschrijvingen zijn als kostenpost gehandhaafd. Dat betekent dat een toe- of afname van het eigen vermogen wordt weergegeven. Daarmee is het een maat voor de continuïteit van het bedrijf voor de lange termijn.
Afschrijving	Jaarlijkse waardevermindering van de vaste activa. De vaste activa bestaan uit productierechten, gebouwen, machines, werktuigen, inventaris en auto.
Vervangingsinvesteringen	Investeringen noodzakelijk om het huidige machinepark in stand te houden.

Bijlage 2 Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

In statistiek en onderzoek worden bedrijven vaak ingedeeld naar bedrijfstype en bedrijfsomvang. Sinds 2010 wordt daarvoor de NSO-typering en de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Ook voor beleid wordt gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Het LEI berekent en beheert de normen en biedt op internet een rekenmodule aan, waar bedrijfsgegevens kunnen worden ingevuld en waar deze rapportage wordt samengesteld.

Dit rapport is via die rekenmodule samengesteld op 15-7-2015

De gegevens en de gebruikte normen horen bij de Landbouwtelling van 2015

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende informatie:

Bedrijfstype volgens NSO-typering		
Hoofdtype	4 - Graasdierbedrijven	
Subtype	4500 - Melkveebedrijven	
Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	69	ha
Standaardopbrengst (SO)	330.290	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	76.350	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 3: 60.000 – 100.000 euro: middelgrote bedrijven	

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en SO per product

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaardopbrengst
Akkerbouwgewassen				
Snijmais	12,88	ha, gemeten maat	1.250	16.100
Grasland en weiden				
Blijvend grasland	56,12	ha, gemeten maat	1.190	66.783
Paarden, pony's en ezels				
Overig paard jonger dan 3 jaar stokmaat >= 1,57 m	16	aantal dieren	200	3.200
Fokpaarden ouder dan 3 jaar stokmaat >= 1,57 m	30	aantal dieren	600	18.000
Rundvee, vlees- of weidevee				
Jongvee vleesproductie 1 tot 2 jaar vrouwelijk	5	aantal dieren	470	2.350
Jongvee vleesproductie 1 tot 2 jaar mannelijk	30	aantal dieren	460	13.800
Jongvee vleesproductie jonger dan 1 jaar mannelijk	30	aantal dieren	460	0
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Fokjongvee 1 tot 2 jaar vrouwelijk	18	aantal dieren	470	8.460
Fokjongvee jonger dan 1 jaar vrouwelijk	21	aantal dieren	300	0

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaard-opbrengst
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Melk- en kalfkoeien	70	aantal dieren	2.880	201.600

*) Aan de kalveren jonger dan 1 jaar wordt geen norm toegekend, omdat de opbrengst van die dieren is meegenomen in de norm van de koeien.

U kunt resultaten van groepen bedrijven bekijken in [Agrimatie](#)

LEI is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan door het gebruik van de Rekenmodule, door het beëindigen van het beschikbaar stellen ervan of door conclusies en besluiten van gebruikers op basis van de uitkomsten ervan.

Toelichting bij de kengetallen

Bedrijfstype

De agrarische bedrijven in Nederland verschillen onderling sterk in bedrijfsopzet. Op het ene bedrijf wordt bijvoorbeeld melk geproduceerd en op een ander bedrijf appels. Om bedrijven te kunnen indelen en met elkaar te kunnen vergelijken wordt de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Met behulp van de SO-normen kunnen de appels en de koeien bij elkaar worden geteld en kan de economische bedrijfsomvang (SO) en het NSO-bedrijfstype (specialisatiegraad) van agrarische bedrijven worden berekend. Informatie over de verschillende typen is opgenomen op de website:

[LEI Wageningen UR](#)

Standaardopbrengst (SO)

De bedrijfsomvang van een bedrijf wordt gemeten in Standaardopbrengst (SO). Voor elke gewas- en diersoort uit de Landbouwtelling is een SO-norm berekend, die de opbrengsten per eenheid weergeeft die onder normale omstandigheden op jaarbasis behaald worden. De bedrijfsomvang wordt berekend als een sommatie van alle eenheden van de producten maal hun SO-norm. De opbrengsten van toeslagen, subsidies en verbredingsactiviteiten zijn niet meegenomen in de normen en dus ook niet in de totale SO van het bedrijf.

Standaard verdien capaciteit (SVC)

De bedrijfsomvang in SO is over bedrijfstypen heen niet sterk gerelateerd met de arbeidsinzet of het resultaat van een bedrijf. Een akkerbouwer houdt van 100.000 euro opbrengsten bijvoorbeeld meer over dan een vleesvarkenshouder. Met het kengetal SVC wordt daarvoor gecorrigeerd. De SVC geeft een beeld van de vergoeding voor de inzet van arbeid en kapitaal (toegevoegde waarde) die op basis van standaarden gemiddeld in een jaar wordt behaald met de betreffende agrarische productie. De werkelijk gerealiseerde toegevoegde waarde van een bedrijf zal nooit gelijk zijn aan de berekende SVC, vanwege verschillen in prijsvorming, technisch resultaat, productbewerking, subsidies en/of multifunctionele activiteiten.

Grootteklasse SVC

Voor het handiger gebruik van de SVC zijn standaard-grootteklassen vastgesteld. De gehanteerde grenzen van die klassen zijn gebaseerd op de gemiddelde verhouding van de SVC per arbeidskracht en dus min of meer bij een gemiddeld-efficiënte arbeidsinzet. De werkelijke arbeidsinzet van een bedrijf hangt mede af van de mate van mechanisering. Omdat de werkelijke toegevoegde van een bedrijf af kan wijken van de norm is het mogelijk dat de omschrijving bij de grootteklasse niet van toepassing is op het individuele bedrijf. De uitkomsten moeten dan ook vooral als een (globale) richtlijn worden gezien.

Er zijn 5 klassen gedefinieerd op basis van het bedrag aan SVC:

- < 25.000 euro: zeer kleine bedrijven
Deze bedrijven vragen voor de agrarische activiteit volgens de in gebruik zijnde standaarden een arbeidsinzet van maximaal 0,75 arbeidsjaareenheden (aje), tenzij de arbeid duidelijk minder efficiënt of tegen een lagere vergoeding dan gemiddeld wordt ingezet.
- 25.000 – 60.000 euro: kleine bedrijven
Deze bedrijven vragen voor de agrarische activiteit volgens de in gebruik zijnde standaarden een arbeidsinzet van 0,75 tot maximaal 1,5 aje, afhankelijk van de mate van automatisering en de efficiëntie waarmee de arbeid kan worden ingezet.
- 60.000 – 100.000 euro: middelgrote bedrijven
Deze bedrijven zijn van dusdanige omvang dat voor ongeveer 1,5 tot 2,5 aje een gemiddelde toegevoegde waarde kan worden gerealiseerd.
- 100.000 – 250.000 euro: grote bedrijven
Deze bedrijven zijn van dusdanige omvang dat voor ongeveer 2,5 tot 5 aje een gemiddelde toegevoegde waarde kan worden gerealiseerd.

5. ≥ 250.000 euro: zeer grote bedrijven

Deze bedrijven kunnen aan meer dan 5 aje arbeid bieden tegen een gemiddelde vergoeding.

Bijlage 3 Berekening prognose

Weemhof /Bosma/ Boonstra exploitatie

investering in locatie			
	ha	ha/prijs	totaal
Gronden	0	0	0
bedrijfswoning			350000
loods/rijhal			600000
kalveren loods verlengen			50000
asbest dak vervangen			34000
Investering paarden ed			30000
machines			30000
totaal			1094000
af verkoop woning weemhof netto			218000
netto investeringen			876000

exploitatie paarden				
	aantal	tarief/maand	bezetting	vergoeding/jaar
pension paarden	20	225	0,9	48600
opfokpaarden	16	110	0,9	19000
eigen fokpaarden	10		2000 *)	20000
*) = omzet en aanwas				
af directe kosten voer en stro				23000
saldo paarden				64600

kosten voer en stro	boxen	stro per week kg	prijs stro per ton	totaal	aantal dagen
stro pension/fok	30	50	100	5600	260
stro opfok	16	50	100	1400	120
		kg/dag			
voer	30 kracht	2,5	290	7900	365
	16 ruwvoer	8	125	1900	120
	30 ruwvoer	10	125	6200	165
				23000	

mestproductie		stikstof	fosfaat
melkkoeien	70	86,4	39,8
paarden	30	52,9	24,5
paarden opfok	16	40,6	19,4
vleesvee	15	28	10,9
jongvee	70	31,5	10,2
		10910	4709
norm		250	90 per ha
69		17250	6210
mestruimte		6340	1501

Verkoop vee en vlees				
basis 70 melkkoeien met jongvee		kalveren		
70,00 koe	0,95	67		
17,50 pink	0,9	16		
21,00 kalf				
108,5		82		
	eigen	18	0,25	
		65		
verkoop vleesvee huis/pakketten/verkoop		15	3437,5	51600
verkoop vleesvee slachthuis		50	893,75	44700
afvoer melkvee		18	450	7900
				104200
voerkosten melk ed				
ruwvoer		65	300	19500
krachtvoer ed		65	300	19500
overige directe kosten		65	25	1600
kosten afzet etc slachtloon		15	640	9600
		50	50	2500
				50200
saldo omzet en aanwas				54000

gewicht geslacht	prijs per kg geslacht gewicht
275	12,5
275	3,25

exploitatie bestaande melkvee bedrijf

Jaar 1	
	nieuw
Melkquotum	567000
vet ref.	4,02
werk.vet	4,02
productie per koe	8100

Financiering	Totaal	bank mts	familie	lease	RC	bank boon:	bank bosm	tar ouders	bosma	rvk	investering
Bedrag	2081702	541567	8548	16819	50000	218858	228251	136134		5525	876000
aflossing	84336	38400	0	9259	0					1637	35040
rente %		0,04	0,03		0,051	0,04	0,04	0,04			0,04
rente	83524	20895	256	1724	2550	8754	9130	5445,36		0	430

Exploitatie					
melkprod	567000				
af melk voeren eigen	25200				
melkgeld	541800	0,445	241100		0,445
omzet en aanwas	70	0	0		0,000
				241100	0,445
Voerkosten	70	620	43400		0,080
Loonwerk bemesting			32000		0,059
ov dir kosten	70	375	26300		0,049
				101700	0,188
Saldo melkveehouderij				139400	0,257
omzet en aanwas veehouderij				54000	
paardentak				64600	
overige opbrengsten					
verhuur nam locatie			70000		0,13
melkpremie/toeslagen			22000		0,041
diversen			5000		0,009
diversen paarden			3000		0,006
				100000	0,176
				358000	0,631
afschrijving melkquotum		0			
lease kosten	0	0			
kosten onr goed		20000			
Pacht		2000			
Arbeid		0			
afschrijving stal		33900			
kosten machines		20000			
afschrijving machines		30000			
algemene kosten		30000			
				135900	
Bedrijfsresultaat				222100	
financiering					
Rente		83500			
				83500	
Winst				138600	
		<i>bosma</i>	<i>boonstra</i>		
af privé onttrekkingen		20000	20000	40000	
af prive onttrekkingen weemhof				20000	
af belastingdruk				16500	
vermogensmutatie				62100	
bij afschrijvingen				63900	
cashflow				126000	
af vervangingsinvesteringen				30000	
af aflossingen				84300	
ruimte voor tegenvallers investeringen ed				11700	
				11700	